

Wužiwanski porjad

1. Serbski kulturny archiw je relatiwnje samostatny wotrjad Serbskeho instituta z. t. Jemu přisteji chowanje a spřístupnjenje archiwaliwow Maćicy Serbskeje, zawostajenstwa serbskich wosobinow a pisowstwa serbskich institucijow a towarstwow, dalokož je so tajke Serbskemu kulturnemu archiwej přepodało.
2. Wužiwanje archiwaliwow dowoli so kóždemu, kotryž přińdže z wědomostnym abo publicistiskim wotmyslom abo z prawniskeho zajima, wo dohlad do aktow prosy a kotryž zaruča dodžerženje tuteho porjada. Za wukrajnikow płaća w zmysle aktikla 116 Zakładneho zakonja samsne prawa kaž za stáčanow Němskeje.
3. Wužiwanska próstwa ma so (lětnje jónu) pisomnje zwuraznić (formular). Wobsahuje podaća k wosobje (mjeno, předmjeno, bydlenje, tuchwilna džěławosć) a wužiwanski zaměr (wotmyslene wozjewjenje, kwalifikaciski spis a dr.) a po móžnosći dokładne pomjenowanje předmjeta slědženjow. Změni-li so džělowy tema ma so wužiwanska próstwa znowa zwuraznić.
4. Archiwaliwe předpołoża so jenož w za to předwidžanych rumnosćach. Zrazom předpołoża so jenož telko archiwaliwow, zo je kontrola dospołnosće při wróćenju móžna. Wědomostnym sobudžělaćerjam Serbskeho instituta smě so wužiwanje archiwaliwow na džělowym městnje dowolić. Předpołożenje archiwaliwow móže so zapowědźić, hdyž namakanje wěsteho dokumenta njepoměrnje wjele džěła resp. časa žada, hdyž archiwaliwe zawrjenskemu časej podleža a hdyž bychu so wopravnjene prawa třěčich z tym wohrozyć móhli, hdyž so nachwilnje za nadawki Serbskeho instituta trjebaja abo hdyž so rjadowanskeho resp. zdžerženskeho stawa dla předpožić njehodža. Tute zamjezowanja njeplaća za něhdyšich wobsedžerjow přewostajenych archiwaliwow.
5. Archiwaliwe so zasadnje njewupožčuja. Wo wuwzacach we wosebje wopodstatnjenych padach (na př. za wustajeńcy) rozsudži nawoda archiwa.
6. Wužiwar archiwa so ze swojim podpismom zawjazuje k najwjetšej swědomitosći we wobchadze z archiwaliwami. Swojowólne změny w nich, kaž noticy, našmórnjenja, porjedženja abo změny porjada archiwaliwow, njesu dowolene.
7. Fotografiske, elektroniske a na druhe wašnje zhotowjomne reprodukcije so – dalokož to staw aktow dowoli – wot sobudžělaćerjow archiwa zhotowja a z kołkom archiwa woznamjenja (poplatk rjaduje Poplatkowy porjad Serbskeho instituta). Woni su bjezwuwzacnje za wosobinsku potrebu (džělowe kopije) postajene a smědža so tohodla jenož za wuprošeny zaměr wuhódnoćić a njesmědža so w žanym padže na třěčich dale dać. Wozjewjenje archiwaliwow (z podaćom pochada) trjeba přiłhosowanja nawody archiwa.
Wužiwar so zawjazuje, jedyn eksemplar džěła, kiž nasta na zakładze wužiwanych archiwaliwow abo reprodukcijow ze Serbskeho kulturneho archiwa, po dozhotownjenju abo wozjewjenju Serbskemu kulturnemu archiwej bjez namołwenja a bjezplátnje přepodać.
8. Wužiwar je za wužiće při studiju archiwaliwow dobytých spóznaćow sam zamołwity. Awtorske a wosobowe prawa, předewšěm zakoń wo škiće datow w swojej płaćiwěj wersiji a druhe škitahódne zajimy třěčich maja so wobkedžbować a dodžeržeć. Zranjenja tutych prawow a zajimow ma wužiwar napřećo woprawnjenym resp. potrjechenym sam zastupować.
9. Tutón wužiwanski porjad nabudže płaćiwosć 1. januara 2007 a naruna dotalny.